

Cuprins

Introducere	13
Capitolul 1	
Provocările guvernării	21
1.1. Scopurile guvernării	21
1.1.1. Menținerea ordinii publice	23
1.1.2. Furnizarea serviciilor publice	24
1.1.3. Promovarea egalității	26
1.2. Cadrul conceptual de analiză a guvernării	27
1.3. Conceptele de libertate, ordine și egalitate	28
1.3.1. Libertatea	28
1.3.2. Ordinea	28
1.3.3. Egalitatea	29
1.4. Dileme ale guvernării	31
1.4.1. Dilema originală: libertate versus ordine	31
1.4.2. Dilema modernă a guvernării: libertate versus egalitate	33
1.5. Teoria guvernării democratice	34
1.5.1. Semnificația și simbolismul democrației	36
1.5.2. Abordarea procedurală a democrației	36
1.5.3. Teoria substanțială a democrației	39
1.5.4. Democrația procedurală versus democrația substanțială	41
1.6. Modele instituționale ale democrației	42
1.6.1. Modelul majoritar al democrației	43
1.6.2. Modelul pluralist al democrației	45
1.6.3. Modelul majoritar versus modelul pluralist	46

1.7. Elitismul, un model nedemocratic?.....	47
1.7.1. Teoria elitistă versus teoria pluralistă	47
1.7.2. Decizie și responsabilitate	49

Capitolul 2

Opinia publică și socializarea politică	51
2.1. Opinia publică și modelele democrației.....	51
2.2. Distribuția opiniei publice	52
2.2.1. Configurația distribuției.....	52
2.2.2. Stabilitatea distribuției	55
2.3. Socializarea politică.....	57
2.3.1. Agenți de socializare.....	57
2.4. De la valori la ideologie	61
2.4.1. Percepția ideologiilor în opinia publică	61
2.4.2. Calitatea percepției ideologiilor în opinia publică	62
2.5. Procesul formării opiniei publice	64
2.5.1. Interesul personal.....	65
2.5.2. Informarea politică	66
2.5.3. Liderii de opinie	67
2.5.4. Diagrama opiniei publice	68

Capitolul 3

Contextul constitutiv al politicilor publice.....	69
3.1. Considerații generale	69
3.2. Politicile naționale în contextul spațiului unic european	75
3.2.1. Categoriile de competențe ale Uniunii Europene	85
3.2.1.1. Competențe exclusive	86
3.2.1.2. Domenii de competență comună.....	86
3.2.1.3. Domeniile acțiunii de sprijinire, de coordonare sau complementare	87
3.3. Definirea politicilor publice	88
3.4. O abordare pragmatică a politicilor publice.....	96
3.5. Probleme de politică publică.....	97
3.6. Actori implicați în realizarea politicilor publice.....	101

Capitolul 4

Politici publice sectoriale	111
4.1. Taxonomia politicilor publice	111
4.2. Coordonatele teoretice ale politicilor sectoriale.....	112
4.2.1. Semnificația conceptului de politică publică sectorială.....	112
4.2.2. Natura statului și realizarea politicilor sectoriale	116
4.2.3. Gradul de intervenție al statului.....	118
4.3. Modelul vertical al politicilor sectoriale.....	118
4.4. Modelul orizontal al politicilor sectoriale	119
4.5. Desfășurarea politicii publice sectoriale	120
4.6. Rolul resurselor umane în politicile sectoriale	121
4.6.1. Politica de dezvoltare a funcției publice.....	122
4.6.2. Managementul resurselor umane în sectorul public	128
4.7. Rolul guvernului în politicile publice	133

Capitolul 5

Categorii conceptuale ale politicilor publice	139
5.1. Viziunea	139
5.2. Misiunea.....	140
5.3. Valorile	140
5.4. Obiectivele	142
5.5. Strategia	148
5.5.1. Tacticile.....	152
5.6. Abordarea sistemică a politicilor publice	153
5.7. Teoria politicilor publice.....	156

Capitolul 6

Formularea politicilor publice	163
6.1. Proiectarea politicilor publice	163
6.2. Dezvoltarea/realizarea unei politici publice.....	165
6.2.1. Stabilirea Agendei.....	166
6.2.2. Elaborarea Politici Publice	171
6.2.2.1. Modele de formularea politicilor	174
6.2.3. Implementarea politicii	188

6.2.4. Evaluarea politicilor publice	189
6.3. Planificarea politicilor publice	190
6.3.1. Implicarea organizațiilor	193
6.3.2. Critici ale sistemului național de planificare a politicilor publice	194
6.4. Analiza Politicilor Publice. Definiții. Importanță. Limite.....	197
6.4.1. Limite în utilizarea APP	198
6.4.2. Informații relevante pentru politica publică.....	200
6.4.3. Strategii de analiză a politicilor publice	206
6.4.3.1. Analiza prospectivă și retrospectivă.....	207
6.4.3.2. Analiza Descriptivă și Analiza Normativă	207
6.4.3.3. Identificarea și soluționarea problemelor.....	208
6.4.3.4. Analiza segmentată și integrată	209

Capitolul 7

Implementarea politicilor publice	211
7.1. Procesul de implementare	211
7.2. Implementarea. Delimitări conceptuale	212
7.3. Fundamentarea teoretică a procesului de implementare	214
7.4. Libertatea de acțiune a actorilor implicați în implementarea politicilor publice	220
7.5. Factori care influențează implementarea unei politici publice	222
7.6. Rezistența la schimbările urmărite prin politicile publice	224
7.6.1. Factori care determină rezistența la schimbări	226
7.7. Tipuri de abordări ale procesului de implementare.....	227
7.7.1. Abordarea top-down (de sus în jos)	228
7.7.2. Abordarea bottom-up	234
7.7.3. Abordarea hibridă	238

Capitolul 8

Argumente în favoarea schimbării birocrăției.....	247
8.1. Hiperbirocratizarea	247
8.1.1. Dimensiunea guvernului.....	247

8.2. Contextul schimbării birocrăției	249
8.3. Sistemul structural	253
8.3.1. Structura statului	253
8.3.2. Natura guvernării.....	257
8.4. Sistemul funcțional.....	258
8.5. Sistemul cultural.....	261
8.6. Surse de influențare a deciziei politicilor publice.....	263
8.7. Determinantele schimbării.....	265
8.7.1. Factorii socio-economici	267
8.7.2. Sistemul politic	270
8.7.3. Factori aleatori	271
8.7.4. Sistemul administrativ	271

Capitolul 9

Structuri flexibile de guvernare	275
9.1. Evoluția formelor structurale de guvernare.....	275
9.2. Modele structurale.....	279
9.3. Descentralizarea structurilor de guvernare	287
9.4. Sisteme de guvernare structurate în rețea	291
9.5. Caracteristicile structurii de rețea a sistemelor de guvernare	295
9.5.1. Multiformitatea	295
9.5.2. Izolarea	296
9.5.3. Interdependența.....	297
9.6. Funcțiile rețelelor de guvernare.....	299
9.6.1. Funcția de coordonare	299
9.6.2. Funcția de reglementare	300
9.7. Desfășurarea proceselor decizionale în sisteme structurate în rețea	301
9.7.1. Neuniformități substanțiale.....	302
9.8. Rețelele puterii politice și Autoritatea	303
9.9. Rețelele de politici publice	305
9.10. Rețele de politici publice în Era Informației	312

Capitolul 10

Economia politicilor publice	319
10.1. Scopurile guvernării și politicile publice.....	319
10.1.1. Obiectivele economice ale politicilor publice	322
10.2. Teoriile politicilor economice.....	326
10.2.1. Laissez-faire	327
10.2.2. Teoria keynesiană.....	327
10.3. Economia ofertei.....	330
10.4. Politicile publice și bugetul de stat.....	331
10.4.1. Politicile fiscale	335
10.4.2. Politicile bugetare.....	336
10.5. Sisteme de bugetare	336
10.5.1. Cheltuieli necontrolabile.....	337
10.6. Impozitele, redistribuirea și egalitatea economică.....	338
10.6.1. Efectele guvernării asupra egalității economice.....	339
10.7. Criterii pentru alegerea priorităților într-o birocrație	340
10.7.1. Argumente raționale.....	341
10.7.2. Argumente de supraviețuire.....	343
10.7.3. Constrângeri asupra maximizării bugetului organizațiilor publice	344

Capitolul 11

Managementul politicilor publice	351
11.1. Tipuri de abordări manageriale ale politicilor publice	351
11.1.1. Abordarea instrumentală	351
11.1.2. Abordarea interactivă.....	352
11.1.3. Abordarea instituțională.....	353
11.1.4. Abordarea prin perspectiva configurației.....	354
11.2. Modelul organizației Meta-Limbaj.....	358
11.3. Managementul sistemelor flexibile.....	363
11.3.1. Reglajul fin	370
11.3.2. Dominarea hazardului	371
11.3.3. Multilateralitatea.....	371
11.3.4. Sincronizarea	372

11.3.5. Utilizarea antagonismului dintre dinamism și stabilitate	372
11.4. Instrumente manageriale.....	373
11.4.1. Instrumentele normative.....	374
11.4.2. Instrumentele financiare	375
11.4.3. Instrumentele de comunicare	376
11.5. Redundanța în relații.....	377
11.5.1. Antagonismul dintre conflict și cooperare	377
11.5.2. Antagonismul dintre interiorul și exteriorul unei organizații.....	379

Capitolul 12

Cultura organizațională și politicile publice.....	381
12.1. Cultura organizațională – definiție și dimensiuni.....	381
12.2. Condiționările culturale ale politicilor publice	385
12.3. Noua cultură a organizațiilor publice	389
12.3.1. Construcția echipelor (team building)	394
12.4. Organizația care învață (learning organization)	395
12.5. Dimensiunea culturală a tranziției	400

Capitolul 13

Evaluarea politicilor publice.....	405
13.1. Variabilitatea calității procesului politicii publice	405
13.2. Înțelegerea proceselor	405
13.2.1. Procese individuale.....	408
13.2.2. Procese funcționale	409
13.2.3. Procese interfuncționale.....	409
13.3. Monitorizarea proceselor.....	410
13.4. Analiza științifică a variabilității proceselor.....	411
13.5. Îmbunătățirea continuă a procesului politicii publice.....	413
13.6. Definirea procesului de evaluare	415
13.7. Modalități de cuantificare în procesul de evaluare.....	416
13.7.1. Monitorizarea	418
13.7.2. Estimarea	418

13.7.3. Aprecierea	418
13.8. Tipuri de evaluări	419
13.8.1. Evaluarea bazată pe rezultate	419
13.8.2. Evaluarea procesului politicilor publice	424
13.8.3. Monitorizare ca evaluare continuă.....	429
13.9. Benchmarking-ul politicilor publice	436
Bibliografie	441